

Institutionen för handel och företagande

TENTAMEN

Kurs: Makroekonomi

Examinationsmoment: Salstentamen

Kurskod: G1N

Högskolepoäng för examinationsmomentet

Datum: 2023-08-23

Tentamenstid: 8.15-13.30

Ansvarig lärare: Lars Pettersson

Berörda lärare: Lars Pettersson

Hjälpmedel/bilagor

Övrigt

- Anvisningar
- ☐ Ta nytt blad för varje lärare
 - ☒ Ta nytt blad för varje ny fråga
 - ☒ Skriv endast på en sida av papperet.
 - ☒ Skriv namn och personnummer på samtliga inlämnade blad.
 - ☒ Numrera lösbladen löpande.
 - ☒ Använd inte röd penna.
 - ☒ Markera med kryss på omslaget vilka uppgifter som är lösta.

Poänggränser:

ECTS: Mindre än 60 poäng innebär F, 60 poäng för E, 65 poäng för D, 70 poäng för C, 80 poäng för B, 90 poäng för A. (Maxpoäng är 100.)

Mindre än 60 poäng innebär Underkänt (U), 60 poäng för Godkänt (G), 80 poäng för Väl Godkänt (VG)

Skrivningsresultat bör offentliggöras inom 18 arbetsdagar

Lycka till!

Antal sidor totalt 5

Salstenta makroekonomi, 19 mars 2024

Fråga 1. (16 poäng, 2 poäng för varje deluppgift)

Ge korta enkla svar på följande frågor:

- a) Förklara vad som menas med *realränta*.
- b) Förklara vad som menas med *real ekonomisk tillväxt per capita*.
- c) Vad menas med *inflation*?
- d) Vad mäter "*terms of trade*" för exempelvis den svenska ekonomin?
- e) Vad menas med *stabiliseringspolitik*?
- f) Vad visar *statens budget*?
- g) Vad visar *betalningsbalansen*?
- h) Förklara det samband som illustreras av *Phillipskurvan*.

Fråga 2. (13 poäng)

Informationen i tabellen nedan är hämtad från SCB och visar BNP för svensk ekonomi åren 2014-2017.

År	BNP som fast pris uttryckt i år X värde, mnkr*	Nominell BNP i löpande priser, mnkr
2014	4 077 423	3 992 730
2015	4 260 470	4 260 470
2016	4 348 687	4 415 031
2017	4 460 358	4 625 094

* angivet år har ersatts med X eftersom detta ska förklaras i en deluppgift.

- a) Vad menas med ekonomisk tillväxt? (2 poäng)
- b) Vad är skillnaden mellan nominell- och real utveckling av BNP? (2 poäng)
- c) Vilken kolumn visar real utvecklingen för BNP? (2 poäng)
- d) Vilket år är basår i beräkningen för den reala utvecklingen av BNP? (2 poäng)
- e) Beräkna BNP-deflatorn för åren som ingår i tabellen. (3 poäng)
- f) Beräkna den reala ekonomiska tillväxten den svenska ekonomin mellan åren 2016 och 2017. (2 poäng)

Fråga 3 (17 poäng)

- a) Har den svenska kronan fast- eller rörlig växelkurs? (2 poäng)
- b) Antag att Sveriges "terms of trade" förbättrats (ökar) under ett halvår. Innebär detta att svensk handels exportpriser ökat mer eller mindre jämfört med importpriserna. (3 poäng)
- c) Under 2022 deprecierades den svenska kronan med ca 10 procent, vad kan vi anta att detta betyder för den svenska exporten? (3 poäng)
- d) Antag att antalet arbetade timmar i en ekonomi ökar med 0,8 procent samtidigt som BNP ökar med 0,5 procent 2022. Hur utvecklades i så fall arbetsproduktiviteten detta år? (3 poäng)
- e) Förklara vad som menas med en "crowding-out effekt" (undanträngningseffekt) och ge exempel på när en sådan effekt kan inträffa. (3 poäng)
- f) Antag att svensk bytesbalans ett år består av export med 2 300 miljarder kr och import med 2 200 miljarder kr. Antag också att den samlade betalningsbalansen balanserar till 0 och att valutareserven inte förändras. Hur måste i så fall det samlade saldot för kapitalbalansen (och finansiella balansen) vara? (3 poäng)

Fråga 4. (20 poäng)

Använd den keynesianska modellen för en öppen ekonomi med offentlig sektor när du löser denna uppgift. Följande information är känd:

Autonom privat konsumtion = 200 miljarder kr.

Investeringar = 1400 miljarder kr.

Offentliga utgifter = 1500 miljarder kr.

Export = 2400 miljarder kr.

Import = 2300 miljarder kr

Marginell konsumtionsbenägenhet (MPC) vid förändring i nationalinkomst = 0,6 (60%)

Skattesats som är kopplad till nationalinkomst = 25% (0,25)

- a) Vad är (beräkna) konsumtionsfunktionen för ekonomin. (4 poäng)
- b) Vad är saldot för bytesbalansen? (2 poäng)
- c) Visa uttrycket för den samlade efterfrågan i ekonomin, dvs AE. Redovisa ditt svar genom att visa din uträkning och visa också ditt svar med diagram (var noga med att ange vad som visas på respektive axel). (4 poäng)
- d) Beräkna jämvikt för ekonomin när nationalinkomsten (Y) är lika med de aggregerade utgifterna (AE). (4 poäng)
- e) Vad blir offentliga sektorns budgetsaldo när ekonomin är i jämvikt? (2 poäng)
- f) Vad händer om investeringarna i ekonomin ökar med 100 miljarder kr. Hur mycket ökar nationalinkomsten och varför blir denna ökning större än de 100 miljarder som investeringarna ökar med? (4 poäng)

Fråga 5 (18 poäng)

Använd modellen för jämvikt i makroekonomin med kurvorna som visar aggregerat utbud på lång sikt (LRAS), utbud på kort sikt (SRAS) och aggregerad efterfrågan (AD) för ett lands ekonomi.

- a) Rita ett diagram som visar modellen när ekonomin är i jämvikt och förklara vad som bestämmer respektive kurvas lutning. Var noga med att ange vad som visas på varje axel i diagrammet. (4 poäng)
- b) Förklara och visa med diagram för LRAS-SRAS-AD en situation med långsiktig ekonomisk tillväxt. (4 poäng)
- c) Antag att en internationell kris uppstår i omvärlden som innebär att energipriser plötsligt ökar oförutsett. Företagen som är producenter i ekonomin är mycket beroende av importerad energi i produktionen. Visa i diagram och förklara med ord vad som händer i ekonomin när den utsätts för den negativa utbudschocken. Visa den första delen av händelseförloppet och förklara om en låg- eller högkonjunktur uppstår. (4 poäng)
- d) Förklara vad som måste gälla för att LRAS-SRAS-AD modellen ska befinna sig i jämvikt. (2 poäng)
- e) Antag att statsmakten i landet inte fattar några beslut med anledning av situationen som uppstår i c) utan låter de fria marknaderna själva leda anpassningens utveckling i ekonomin. Hur kommer ekonomin att utvecklas vidare från situation som råder i c)? Visa i diagram och beskriv med ord hur utvecklingen kan antas bli i nästa del av anpassningen till långsiktig jämvikt i ekonomin. (4 poäng)

Fråga 6 (16 poäng)

Använd ISLM-modellen när du löser denna uppgift där IS-kurvan visar jämvikt mellan investeringar (I) och sparande (S) vid olika nivåer av ränta och bruttonationalprodukt och LM-visar motsvarande jämvikt mellan efterfrågan på likvida medel (L) och utbud av pengar (M). Ekonomin har liknande förutsättningar som svensk ekonomi med egen valuta, rörlig växelkurs och en fristående centralbank som ansvarar för penningpolitiken.

- a) Rita ett diagram som visar ISLM-modellen när ekonomin är i jämvikt. Var noga med att ange vad som visas på varje axel i diagrammet. (4 poäng)
- b) Antag att landets centralbank bestämmer sig för att föra en expansiv penningpolitik genom att öka penningmängden. Visa i diagram och förklara med ord vad som händer i ekonomin när den expansiva penningpolitiken genomförs. (4 poäng)
- c) Förklara händelseförloppet utifrån transmissionsmekanismen, dvs. händelsekedjan som den expansiva penningpolitiken startar. (4 poäng)
- d) Är det sannolikt att den rörliga växelkursen kommer apprecieras eller deprecieras när centralbanken för den expansiva penningpolitiken? I ditt svar måste du förklara varför det är sannolikt att en appreciering eller depreciering kan förväntas inträffa. (4 poäng)